

بررسی لایحه برنامه پنجم توسعه
فصل هشتم - حقوقی قضایی

شماره (۱۶)

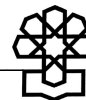

به نام خدا

فهرست مطالب

- ۱.....پیشگفتار
- ۲.....مقدمه
- ۳.....جدول بررسی مواد حقوقی قضایی لایحه برنامه پنجم توسعه

بررسی لایحه برنامه پنجم توسعه (۱۶) فصل هشتم - حقوقی قضایی

پیشگفتار

ضوابط ارزیابی لایحه برنامه پنجم در مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

رویکرد مرکز پژوهش‌ها به موضوع برنامه‌ریزی و معیارهای ارزیابی لایحه برنامه پنجم توسعه در گزارش این مرکز به شماره مسلسل ۱۰۱۷۴ تبیین و در فروردین‌ماه ۱۳۸۹ منتشر شده است. امور اداری و اجرایی کشور توسط قوانین دائمی و موضوعه سروسامان داده می‌شود. براین اساس هدف از تدوین برنامه‌های میان‌مدت «اولویت‌بندی امور و اختصاص منابع انسانی و مالی محدود کشور به اولویت‌های مزبور» است. سند چشم‌انداز و سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه ابلاغی مقام معظم رهبری اهداف و اولویت‌های کشور در پنج سال آتی را تعیین کرده‌اند. براساس این رویکرد ارزیابی احکام لایحه و پذیرش پیشنهادهای جدید بر مبنای معیارهای زیر صورت گرفته است:

۱. هر حکمی که برخلاف سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری در خصوص برنامه پنجم توسعه بوده است یا به نوعی در پی اصلاح این سیاست‌ها باشد حذف یا اصلاح کلی شده است.

۲. هر حکمی که اصل یا اصولی از قانون اساسی را نقض کرده باشد حذف یا اصلاح کلی شده است. در لایحه دولت در موارد متعددی اصل هشتاد و پنجم قانون اساسی (که نمایندگی را قائم به شخص دانسته و براین اساس مجلس نمی‌تواند اختیار قانونگذاری را به شخص یا هیئتی واگذار کند)، اصل پنجاه و یکم قانون اساسی (هیچ نوع مالیات وضع نمی‌شود مگر به موجب قانون و موارد معافیت و بخشودگی و تخفیف مالیاتی نیز به موجب قانون مشخص می‌شود) و اصل پنجاه و سوم قانون اساسی (کلیه دریافت‌های دولت در حساب‌های خزانه‌داری کل متمرکز می‌شود و همه پرداخت‌ها در حدود اعتبارات مصوب به موجب قانون انجام می‌گیرد) نقض شده بود، که حذف یا اصلاح شده است.

۳. برطبق تفسیر شورای نگهبان از اصل هفتاد و چهارم قانون اساسی ارائه لایحه توسط دولت باید انجام گیرد. براین اساس نمی‌توان دولت را ملزم به آوردن لایحه کرد مگر در مواردی که برای دستیابی به اهداف سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه، اصلاح قانون یا رفع خلأ قانونی مورد نیاز باشد. در این گونه موارد پیشنهاد با عبارت «براساس بند... سیاست‌های ابلاغی برنامه پنجم توسعه دولت موظف است برای... اقدام قانونی لازم را انجام دهد» ارائه شده است.

۴. سند برنامه محل اصلاح قوانین دائمی نیست. هر حکمی که به‌طور صریح یا ضمنی قوانین جاری را نسخ کند (جز در موارد خاص که برای دستیابی به اهداف سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه نیازمند اصلاح قانون باشد) حذف یا اصلاح کلی شده است.

۵. در قوانین فعلی کشور، دولت اختیارات بسیاری برای اداره امور کشور دارد. بنابراین موادی که به این امور پرداخته‌اند یا اساساً انجام آن حکم نیازی به مجوز قانونگذار ندارد حذف یا اصلاح کلی شده است.

۶. احکام و پیشنهادهایی که فاقد ماهیت برنامه‌ای بوده‌اند و جزء اولویت‌های تعیین شده در سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه نبوده و فاقد زمانبندی و متولی اجرایی مشخص بوده، حذف شده است.

با اتخاذ رویکرد و معیارهای فوق ۶۶ ماده از لایحه پیشنهادی دولت عیناً مورد پذیرش قرار گرفته یا اصلاح عبارتی (جزئی) شده است، ۵۶ ماده اصلاح کلی و ۷۷ ماده حذف شده است. همچنین به‌منظور پوشش دادن به برخی سیاست‌های کلی برنامه پنجم یا مسائل اساسی کشور (که در بررسی‌های انجام شده توسط دفاتر تخصصی مرکز استخراج شده است) ۵۶ ماده برای الحاق به لایحه پیشنهاد شده است.

مقدمه

قوه قضائیه یکی از سه قوای حاکم در جمهوری اسلامی ایران است که طبق فصل یازدهم قانون اساسی و اصل یکصدوپنجاه‌وششم آن فصل، عهده‌دار وظایف مهمی همچون احقاق حق، احیای حقوق عامه، نظارت بر حسن اجرای قوانین، پیشگیری از وقوع جرم و... است که از این جهت نقش بسزایی در تحقق آرمان‌های انقلاب اسلامی دارد. فصل هشتم برنامه پنجم توسعه به احکام حقوقی و قضایی اختصاص یافته است. در این فصل که طبق منویات مقام معظم رهبری در قالب سیاست‌های ابلاغی قضایی و سند چشم‌انداز بیست‌ساله در ۱۴ ماده پیشنهادی تنظیم شده است به موضوعات مبتلا به در دستگاه قضایی از جمله مقولات اطلاع دادرسی، کمبود منابع انسانی، پیشگیری از وقوع جرم، تدوین لوایح قضایی مورد نیاز، اصلاح ساختار ثبت، آموزش کارکنان قضایی و اداری جهت تحقق هرچه بیشتر دستیابی به عدالت قضایی، نگاه ویژه‌ای شده است و به‌گونه‌ای به آن پرداخته شده که تا پایان برنامه قوه قضائیه به جایگاه مناسبی جهت ارائه خدمات قضایی دست یابد، لذا از این بابت جهت تخصیص بودجه‌های مناسب برای دستیابی به اهداف برنامه، نیاز به همکاری مجدانه قوه مجریه و مقننه است.

جدول بررسی مواد حقوقی قضایی لایحه برنامه پنجم توسعه

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>۱. نظر به اینکه صدر ماده (۱) لایحه قوه قضائیه دارای ماهیت مقدمه‌ای است و مقدمه کلی لایحه برنامه پنجم (لایحه دولت) نیز در ابتدای برنامه آورده شده است، لذا در صورت ادغام پیشنهادات قوه قضائیه با متن پیشنهادی دولت دیگر لزومی به ذکر مقدمه جداگانه برای این قسمت وجود نخواهد داشت.</p> <p>۲. به موجب بند «الف» ماده (۱) لایحه قوه قضائیه، تقدیم لوایح به‌طور مستقیم به مجلس شورای اسلامی پیش‌بینی شده است که این موضوع در صدر ماده پیشنهادی به مراجع ذیصلاح تغییر یافته است تا ایراد اصل هفتاد و چهارم قانون اساسی برطرف گردد</p>	۱	<p>ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: به‌منظور نیل به اهداف قانون اساسی به‌ویژه اهداف مندرج در اصل یکصد و پنجاه و ششم و سند چشم‌انداز و الزامات آن و با توجه به سیاست‌های کلی نظام در امور قضایی و با تأکید بر سیاست‌های کلی قضایی پنج‌ساله ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری موارد ذیل مقرر می‌گردد.</p>	۱	<p>ماده (۱) قوه قضائیه مکلف است لوایح ذیل را تهیه و برای تصویب به مراجع ذیصلاح تقدیم کند:</p>
<p>۱. عبارت «قوه قضائیه مکلف است» از بند «الف» حذف گردید.</p> <p>۲. عبارت «ضمن بررسی قوانین موجود لوایح مورد نیاز را به مجلس شورای اسلامی تقدیم نمایند» حذف گردیده، زیرا بدیهی است که جهت تهیه لوایح جدید بررسی قوانین سابق امری ضروری است.</p>	۱۴	<p>بند «الف» ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: قوه قضائیه مکلف است به‌منظور کاهش دعاوی و عناوین مجرمانه، استانداردهای ضمانت اجرای کیفری و جایگزین کردن ضمانت اجرای غیرکیفری مؤثر و روزآمد (از قبیل انتظامی، انضباطی، مدنی، اداری و ترمیمی) ضمن بررسی قوانین سابق لوایح مورد نیاز را به مجلس شورای اسلامی تقدیم نمایند.</p>	۱۴	<p>الف) لوایح قضایی مورد نیاز به‌منظور کاهش دعاوی و عناوین مجرمانه، استانداردهای ضمانت اجرای کیفری و جایگزین کردن ضمانت اجرای غیرکیفری مؤثر و روزآمد (از قبیل انتظامی، انضباطی، مدنی، اداری و ترمیمی).</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>از مهمترین مشکلات دستگاه قضایی فقدان مقررات جامع راجع به استخدام کارکنان اداری و قضایی آن است از این رو تدوین چنین قانونی ضروری به نظر می‌رسد.</p> <p>یکی از موجبات اطلاع دادرسی، وجود رویه‌های گوناگون در خصوص موضوعات مختلف حقوقی و کیفری است. دیوان عالی کشور به‌عنوان عالی‌ترین مرجع قضایی می‌تواند با استفاده از ظرفیت علمی قضات خویش، با ایجاد رویه‌های قضایی در این‌گونه موارد موجبات کاهش اطلاع دادرسی را فراهم کند.</p>		<p>متناظر ندارد</p> <p>متناظر ندارد.</p> <p>متناظر ندارد.</p>	<p>۱۲</p> <p>۱</p>	<p>ب) در راستای بند «۱۲» سیاست‌های کلی نظام در امور قضایی، لایحه جامع مدیریت امور قضایی با محوریت یکپارچه‌سازی مقررات اداری - استخدامی به‌منظور ارتقای شأن و منزلت امر قضا.</p> <p>ماده (۲)</p> <p>در راستای اجرای بندهای «۱، ۶، ۸، ۱۱ و ۱۲» سیاست‌های کلی نظام در امور قضایی، قوه قضائیه موظف است اقدامات زیر را جهت رفع اطلاع دادرسی و تسریع در رسیدگی به پرونده‌ها انجام دهد:</p> <p>الف) ایجاد مرجعی زیر نظر رئیس دیوان عالی کشور برای ارائه موضوعات مورد اختلاف حقوقی و کیفری به شعب تخصصی متشکل از چند قاضی دیوان عالی جهت اتخاذ رویه‌های قضایی واحد،</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
نظارت هدفمند بر قضات و کارکنان دستگاه قضایی می‌تواند موجبات افزایش کیفی رسیدگی‌ها را در امر قضا به همراه داشته باشد، لذا این امر که در سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری نیز ذکر گردیده است موجب بهبود عملکرد دستگاه قضایی خواهد شد...		متناظر ندارد.	۸	ب) تقویت نهادهای نظارتی بر عملکرد کارکنان قضایی و اداری جهت افزایش دقت در امور محوله،
یکی از موارد اطلاع دادرسی، اعزام قضات و کارکنان مأمور به حوزه‌های مختلف قضایی می‌باشد که در این رهگذر به قضات اعزامی صرفاً پرونده‌های سبک ارجاع می‌شود و احیاناً اگر پرونده‌های سنگین هم ارجاع گردد به لحاظ ضیق وقت امکان تصمیم‌گیری از سوی قاضی میسر نمی‌باشد و قاضی متصدی شعبه نیز در هنگام مراجعه از مرخصی باید وقت بیشتری صرف نماید. این رویه در عمل موجب اطلاع دادرسی می‌شود، لذا لازم است نسبت به ساماندهی این موضوع اقدام گردد.		متناظر ندارد.	۶	ج) ساماندهی مأموریت کارکنان قضایی و اداری جهت جلوگیری از اطلاع دادرسی ناشی از آن،
۱. از دیگر عوامل اطلاع دادرسی که می‌توان آن را مهمترین عامل نامید، کمبود کادر قضایی و اداری با توجه به میزان ورودی پرونده‌ها به دستگاه قضایی است، هر ساله حدود هشت میلیون پرونده وارد چرخه رسیدگی قضایی می‌شود که طبق استانداردهای بین‌المللی اروپا و آمریکا برای رسیدگی به این تعداد پرونده، حداقل به بیست و پنج هزار	۱۲	بند «ج» ماده (۸) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: قوه قضائیه و دستگاه‌های وابسته مکلفند تا پایان برنامه پنجم توسعه نسبت به جذب نیروی انسانی و اداری با تحصیلات دانشگاهی، حوزوی تا سقف ۸۰ درصد پست‌های بالاتر اقدام نمایند. تعیین	۱۲	د) جذب نیروی انسانی و اداری با تحصیلات دانشگاهی - حوزوی برای پست‌های بالاتری که با در نظر گرفتن نوع و تعداد پرونده‌ها، تعداد دادرسان، بازپرسان و دادرسان حداقل به میزان هفتاد درصد شاخص‌های بین‌المللی در هر مورد برسد به گونه‌ای که تا پایان برنامه

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>قاضی نیاز است و این درحالی است که درحال حاضر تعداد قضات کشور در حدود هشت هزار نفر می‌باشد که فاصله بسیار زیادی با استانداردهای مذکور داشته و ازسوی دیگر باید به‌ازای هر قاضی می‌بایست حداقل ۳ کارمند وجود داشته باشد. طبق آمار رسمی اعلام شده توسط قوه قضائیه حدود شصت درصد پست‌های اداری آن بالاتر از حد می‌باشد، لذا لازم است نسبت به جذب نیروی انسانی متخصص و متعهد اقدام شود.</p> <p>۲. شاخص‌های بین‌المللی به‌طور رسمی به‌وسیله معاونت حقوقی و توسعه قضایی قوه قضائیه در سند پشتیبان برنامه سوم توسعه قضایی تعریف و منتشر شده است.</p> <p>۱. این بند به‌دلیل ارتباط مستقیم با موضوع اطلاع دادرسی از ماده (۱۸۸) لایحه قوه مجریه به این ماده منتقل گردید.</p> <p>۲. یکی از عواملی که تا حدی موجب اطلاع دادرسی شده است، عدم تخصص پلیس در امور قضایی و نبود پلیس تخصصی در این زمینه است. بنابراین فراهم کردن فضای مناسب برای آموزش این ضابطان عام قوه قضائیه می‌تواند تا حدودی از معضل اطلاع دادرسی بکاهد.</p>	۱۱	<p>همترازی مقامات و مسئولان قوه قضائیه براساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.</p> <p>بند «ج» ماده (۱۸۸) پیشنهادی دولت:</p> <p>طرح تخصصی نمودن پلیس در کشف جرم و توانمندسازی و آموزش تخصصی ضابطان قضایی توسط قوه قضائیه با همکاری نیروی انتظامی تدوین و اجرا گردد.</p>	۱۱	<p>پنجم توسعه، کشور در جایگاه دوم منطقه قرار گیرد،</p> <p>(ه) تدوین و اجرای طرح تخصصی کردن پلیس در کشف جرم و توانمندسازی و آموزش تخصصی ضابطان قضایی با همکاری نیروی انتظامی.</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>۱. اموال غیرمنقول در کشور ما همواره جزء با ارزش‌ترین دارایی‌ها به‌شمار رفته‌اند، لذا قانونگذار کوشیده است تدابیری را بیاندیشد که معاملات راجع به اموال غیرمنقول از استحکام بیشتری برخوردار و زمینه هر نوع سوءاستفاده‌ای در این باب منتفی گردد.</p> <p>مشکلات عملی که در شرایط کنونی درخصوص معاملات راجع به اموال غیرمنقول در کشور ما وجود دارد و منجر به طرح دعاوی فراوان در محاکم گردیده است را می‌توان در موارد زیر خلاصه نمود:</p> <p>۱. انجام معاملات معارض،</p> <p>۲. وجود دعاوی فراوان راجع به الزام به تنظیم سند رسمی،</p> <p>۳. امکان ابطال اسناد رسمی در برخی موارد،</p> <p>۴. امکان انجام معاملات به قصد فرار از دین،</p> <p>۵. فروش مال غیر.</p> <p>وجود این مشکلات اولاً استحکام معاملات راجع به اموال غیرمنقول را دچار خدشه نموده و ثانیاً منشأ طرح دعاوی فراوان و بلندمدت در محاکم گردیده است به‌نحوی که مطابق آمار ارائه شده توسط قوه قضائیه صرفاً دعاوی راجع به الزام به تنظیم سند رسمی ۳۵ درصد پرونده‌های حقوقی مطرح در دادگستری را تشکیل می‌دهد. راه برون‌رفت از این معضلات، تنظیم معاملات راجع به اموال غیرمنقول به‌صورت رسمی است.</p>	۱۶	<p>بند «ب» ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>(سازمان ثبت اسناد و املاک کشور) مکلف است:</p> <p>بند «ب» - ۱» به‌منظور ارتقای امنیت حقوقی، شفافیت و سرعت در تمامی مراحل نقل و انتقال املاک و مستغلات اعم از مشاوره ثبت انجام خدمات مربوطه و اجرای اسناد رسمی با توسعه ظرفیت دفترخانه‌های اسناد رسمی ساختار مناسب و واحدی براساس قوانین موجود و عنداللزوم پیشنهاد اصلاح قوانین و آیین‌نامه‌های مربوط ایجاد نماید.</p> <p>بند «ب» ماده (۵) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>توسعه سطح استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در جهت ارائه خدمات و اطلاعات قضایی، ثبتی، پزشکی قانونی، زندانبانی، نظارت و بازرسی و سایر خدمات در چارچوب وظایف هر دستگاه و در دادرسی‌ها از قبیل ارائه دادخواست، شکوائیه، ابلاغ، احضار، رسیدگی الکترونیکی، ارائه لوایح، مشاوره و</p>	۱۶	<p>ماده (۳)</p> <p>سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است در راستای توسعه سامانه یکپارچه ثبت اسناد رسمی و املاک، نسبت به الکترونیک کردن کلیه مراحل ثبت معاملات تا پایان سال دوم برنامه اقدام کند به‌نحوی که امکان پاسخ آنی و الکترونیک به استعلامات ثبتی و ثبت آنی معاملات فراهم گردد. به این منظور لازم است اقدامات زیر صورت پذیرد:</p> <p>۱. راه‌اندازی مرکز ملی داده‌های ثبتی به‌نحوی که کلیه اطلاعات مورد نیاز برای استقرار نظام ثبت الکترونیک در این مرکز ذخیره و امکان دریافت آنها از سایر مراکز داده، فراهم شود و امکان ثبت آنی، مطمئن و معتبر اطلاعات راجع به معاملات وجود داشته و به‌طور مستمر در دسترس باشد،</p> <p>۲. فراهم کردن امکان برقراری ارتباط دفاتر اسناد رسمی سراسر کشور با این مرکز با به‌کارگیری امضای الکترونیک مطمئن،</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>اشکال مهمی که در تنظیم معاملات راجع به اموال غیرمنقول به صورت رسمی وجود دارد تشریفات فراوان و مشکل و طولانی و پرهزینه ثبت معاملات غیرمنقول است به نحوی که عملاً امکان اینکه در یک مرحله معامله انجام پذیرد را در اکثر موارد منتفی می‌سازد. برخی در پاسخ به این اشکال قائلند که تشریفات غیرضروری ثبت (مانند لزوم ارائه گواهی پرداخت مالیات و عوارض و پایان کار و استعلام‌های مختلف و...) که مانع ثبت معاملات می‌شود را باید حذف کرد. در مورد این نظر هم این اشکال مطرح شده است که با پذیرش راه حل مذکور حقوق دولتی و عمومی مانند مالیات و عوارض و... مورد خدشه قرار می‌گیرد و نیز به نحوی وصول آنها با مشکل مواجه می‌شود و در نتیجه ضمانت اجرای مناسب و قابل اجرایی هم برای برخی تخلفات ساخت و ساز جز عدم امکان صدور سند مالکیت و عدم ثبت معاملات راجع به آنها وجود نخواهد داشت. به نظر می‌رسد در صورت حذف تشریفات مربوط به ثبت هرچند اشکال راجع به عدم وجود ضمانت اجرای مناسب برای ساخت و سازهای غیرمجاز همچنان باقی است، لکن اشکال عدم امکان دریافت مالیات و عوارض با عنایت به اختیارات قانونی مراجع ذیربط قابل رفع است. همچنین یکی از مهمترین موانع تشریفات کردن معاملات و امکان انجام معامله در یک مرحله، طولانی بودن مدت پاسخ به استعلامات ثبتی است که الکترونیک کردن کلیه مراحل ثبت معاملات می‌تواند در راستای تسهیل این امر بسیار راهگشا باشد. در صورت تحقق این امر (الکترونیک کردن کلیه مراحل ثبت) و نیز با فرهنگ‌سازی</p>		<p>استماع اظهارات گواهان، براساس قوانین و مقررات با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی ذیربط.</p>		<p>تبصره - آیین‌نامه اجرایی این ماده درخصوص نحوه آموزش سردفتران اسناد رسمی و اطلاع‌رسانی عمومی ظرف ۶ ماه از تصویب این قانون به پیشنهاد وزیر دادگستری و رئیس سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>مناسب می‌توان با تشریفات کردن معاملات راجع به اموال غیرمنقول تمام مشکلات عملی پیش‌گفته را مرتفع نمود.</p> <p>۲. در صورت تصویب این ماده پیشنهادی لازم است شق (۲) بند «و» ماده (۴۹) لایحه قوه مجریه حذف گردد.</p>	۱۳	<p>بند «ب-۲» ماده (۱) پیشنهادی لایحه قوه قضائیه:</p> <p>قوه قضائیه مکلف است با همکاری سایر دستگاه‌های ذیربط سازوکار لازم را برای نظارت و آموزش مشاوران املاک و خودرو فراهم سازد و دولت نیز مکلف به همکاری و تأمین اعتبارات لازم در هر مورد می‌باشد. از این پس صلاحیت مشاوران املاک در انجام معاملات اموال غیرمنقول در حد واسطه‌گری تعیین می‌گردد و فرم‌های استاندارد تمامی قراردادهای در محدوده تعهد به معامله و عقود تهیه و به مشاوران مزبور ابلاغ شود. پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون مشاوران املاک مجاز به تنظیم و ثبت اسناد معاملات اموال غیرمنقول نخواهند بود.</p>	۱۳	<p>ماده (۴)</p> <p>صلاحیت دلال صرفاً در حد واسطه‌گری برای انجام معاملات است. پس از اجرایی شدن مفاد ماده قبل دلالان معاملات ملکی و خودرو (مشاوران معاملات ملکی و خودرو) مجاز به تنظیم اسناد معاملات راجع به این اموال و تنظیم اسناد تعهد به هرگونه معامله راجع به آنها نیستند. در صورت تخلف، دلالان مذکور علاوه بر ابطال پروانه کسب مکلف به جبران خسارت وارد شده به متضرر می‌باشند.</p> <p>حق دلالی و سازوکار لازم برای آموزش و نظارت بر دلالان املاک و خودرو به‌موجب آیین‌نامه‌ای است که با پیشنهاد وزارت بازرگانی به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>«لازم است در برنامه پنجم شهرهای دارای جمعیت کمتر از ۱۲۰۰۰ نفر نیز مشمول این ماده قرار گیرد» حذف گردید. زیرا لازم است صدور سند مالکیت برای این اشخاص با رعایت مقررات قانون ثبت صورت گیرد. در غیر این صورت موجبات زمین‌خواری فراهم خواهد شد.</p>	۱۴	<p>بند «الف» ماده (۱۸۸) پیشنهادی دولت: صلاحیت مشاورین املاک صرفاً در حدود دلالی تعریف و تأثیر کلیه عقود راجع به اموال غیرمنقول ثبت شده موقوف به ثبت سند آنها در دفاتر اسناد رسمی است.</p> <p>بند «ب-۴» ماده (۱) پیشنهادی قوه قضائیه: ماده (۱۳۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران برای دوره برنامه پنجم تنفیذ می‌گردد لازم است در برنامه پنجم شهرهای دارای جمعیت کمتر از ۱۲۰۰۰ نفر نیز مشمول این ماده قرار گیرد</p> <p>بند «ج» ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: به‌منظور گسترش بهداشت حقوقی و قضایی کاهش جرائم و اصلاح رفتار حقوقی و قضایی مردم از طریق فرهنگ‌سازی و نهادینه کردن</p>	۱۴	<p>ماده (۵) ماده (۱۳۳) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران برای دوره برنامه پنجم تنفیذ می‌گردد.</p> <p>ماده (۶) به‌منظور گسترش فرهنگ حقوقی و قضایی، کاهش جرائم و اصلاح رفتار حقوقی و قضایی مردم، از طریق فرهنگ‌سازی و نهادینه کردن فرهنگ قانونمداری در جامعه، وزارتخانه‌ها و</p>
<p>۱. صدر ماده (۶) متضمن بند «ج» ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه پس از اصلاحات عبارتی می‌باشد.</p> <p>۲. همان‌طور که گفته شد سالیانه حدود هشت میلیون پرونده وارد</p>				

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>دستگاه قضایی می‌شود، لذا لازم است اقدامات پیشگیرانه مناسبی جهت کاهش این پرونده‌ها صورت گیرد. حجم قابل توجهی از دعاوی به دلیل پایین بودن آگاهی‌های حقوقی و قضایی مردم می‌باشد که در این جهت باید سازمان‌ها و نهادهای ذی‌مدخل برنامه‌ریزی‌های مناسبی انجام دهند.</p> <p>۱. تدوین برنامه جامع درخصوص آموزش همگانی و افزایش آگاهی‌های حقوقی و قضایی از ضروریات ارتقای فرهنگ قانون‌گرایی است.</p> <p>۲. در بند پیشنهادی عبارت «معاونت حقوقی ریاست جمهوری» حذف گردید. زیرا در صورت حذف این معاونت توسط رئیس‌جمهور اجرای این ماده ممکن نخواهد بود.</p>	۱۶	<p>فرهنگ قانونمداری در جامعه، وزارتخانه‌ها و نهادهای زیر مکلفند اقدامات ذیل را انجام دهند.</p> <p>بند «ه» ماده (۱۸۸) لایحه پیشنهادی قوه مجریه:</p> <p>به منظور ارتقای فرهنگ قانون‌گرایی، کاهش دعاوی قضایی، روش‌های حل و فصل درونی مشکلات حقوقی، اعتمادسازی و ایجاد امنیت قضایی و درونی‌سازی ارزش‌های حقوقی و اخلاقی، قوه قضائیه موظف است با همکاری معاونت حقوقی رئیس‌جمهور موضوعات حقوقی و قضایی ضروری برای آموزش همگانی را تا پایان سال اول برنامه برای اجرا به دولت پیشنهاد نماید.</p>	۱۶	<p>نهادهای زیر مکلفند اقدامات ذیل را انجام دهند:</p> <p>الف) به منظور ارتقای فرهنگ قانون‌گرایی، کاهش دعاوی قضایی، روش‌های حل و فصل غیرقضایی، اعتمادسازی و ایجاد امنیت قضایی و درونی‌سازی ارزش‌های حقوقی و اخلاقی، قوه قضائیه با همکاری قوه مجریه موضوعات ضروری برای آموزش همگانی را تا پایان سال اول برنامه برای اجرا به وزارتخانه‌های ذیربط ارائه می‌کند.</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>۱. در بند پیشنهادی صرفاً اصلاح عبارتی صورت گرفته است.</p> <p>۲. از آنجا که رسانه ملی تأثیر بسزایی در نهادینه کردن و ترویج فرهنگ دارد، لذا حضور این نهاد در آموزش‌های حقوقی و قضایی ضروری به نظر می‌رسد.</p>	۱۶	<p>بند «ج - ۱» ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران برنامه‌های آموزش عمومی حقوقی و قضایی و پیشگیری از وقوع جرم و دعوا را تهیه و پخش نماید و زمانی کافی و مناسب به پخش برنامه‌هایی که در این رابطه توسط قوه قضائیه تهیه می‌شود، تخصیص دهد.</p>	۱۶	<p>ب) سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران برنامه‌های آموزش‌های عمومی حقوقی و قضایی و پیشگیری از وقوع جرائم و دعاوی را تهیه و پخش می‌نماید و زمان کافی و مناسب برای پخش برنامه‌هایی که در این رابطه به‌وسیله قوه قضائیه تهیه می‌شود، اختصاص می‌دهد.</p>
<p>۱. در بند پیشنهادی صرفاً اصلاح عبارتی صورت گرفته است.</p> <p>۲. آموزش حقوقی و قضایی را باید از فضای آموزش ازجمله مدارس و دانشگاه‌ها به جامعه تزریق نمود و بهترین کار در این خصوص، قرار دادن این آموزش‌ها در متون درسی می‌باشد.</p>	۱۶	<p>بند «ج - ۲» ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلفند با همکاری قوه قضائیه نسبت به تهیه و تدوین متون مناسب آموزش‌های عمومی حقوقی و قضایی و پیشگیری از وقوع جرم و اختلاف در کتب و برنامه‌های آموزشی اقدام و برنامه‌های آموزشی کوتاه‌مدت را برای کارکنان، دانش‌آموزان و دانشجویان برگزار کنند.</p>	۱۶	<p>ج) وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با همکاری قوه قضائیه نسبت به تهیه و تدوین متون مناسب برای آموزش‌های عمومی حقوقی و قضایی و پیشگیری از وقوع جرائم و دعاوی، در کتاب‌ها و برنامه‌های آموزشی اقدام می‌نمایند و برنامه‌های آموزشی کوتاه‌مدت را برای کارکنان، دانش‌آموزان و دانشجویان برگزار می‌کنند.</p>

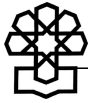
توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
۱. در بند پیشنهادی صرفاً اصلاح عبارتی صورت گرفته است. ۲. از دیگر راه‌های پیشگیری از وقوع جرم می‌توان به بازاجتماعی نمودن محکومان که شخصیت اجتماعی خود را از دست رفته می‌دانند، اشاره کرد. در این خصوص سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی نقش بسزایی دارد. در این راستا باید برنامه‌های جامع و دقیقی تدوین گردد که در این ماده به آن اشاره شده است.	۱۶	بند «د» ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی مکلف است جهت بازاجتماعی شدن محکومان و جلوگیری از بازگشت آنها به زندان، نسبت به تقویت روش‌های اصلاح و تربیت و سلامت و مراقبت پس از خروج در چارچوب همکاری با سازمان‌های مردم‌نهاد اقدام کند. در این راستا لازم است:	۱۶	د) سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی با همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد برای بازاجتماعی شدن محکومان و جلوگیری از بازگشت آنها به زندان، نسبت به تقویت روش‌های اصلاح و تربیت، سلامت و مراقبت پس از خروج اقدام می‌کند. در این راستا لازم است:
بسیاری از زندانیان فاقد مهارت خاصی می‌باشند و به دلیل بیکاری و در نتیجه مشکلات معیشتی نسبت به ارتکاب جرم اقدام کرده‌اند، لذا برای اینکه زمینه انحراف مجدد این محکومان به دلیل عدم مهارت و بیکاری در یک شغل فراهم نشود، لذا لازم است سازمان‌های متولی نسبت به آموزش‌های حرفه‌ای آنان اقدام کنند.	۱۶	بند «د-۱» ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: سازمان فنی و حرفه‌ای و وزارت آموزش و پرورش نسبت به آموزش زندانیان واجد صلاحیت اقدام نمایند.	۱۶	۱. وزارت آموزش و پرورش و سازمان فنی و حرفه‌ای نسبت به آموزش زندانیان واجد صلاحیت اقدام کنند.

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
در ایامی که سرپرست یک خانواده محکوم به حبس است شرایط بحرانی بر خانواده این فرد تحمیل می‌گردد تحقیقات نشان داده است که اعضای این خانواده به دلیل مشکلات معیشتی که دارند بیشتر از سایر خانواده‌ها در معرض ارتکاب جرم قرار می‌گیرند، لذا برای جلوگیری از این اعمال، باید خانواده این افراد را تحت حمایت قرار دهند.	۱۶	بند «د-۲» ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: در جهت رفع مشکلات معیشتی خانواده‌های زندانیان بی‌بضاعت، سازمان زندان‌ها با هماهنگی کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سایر نهادهای ذیربط اقدام لازم به عمل آورد.	۱۶	۲. سازمان زندان‌ها با هماهنگی کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی و سایر نهادهای ذیربط برای رفع مشکلات معیشتی خانواده‌های زندانیان بی‌بضاعت، اقدام‌های لازم را به عمل آورد.
۱. عبارت «لازم الاجرا شدن» به «تصویب» تغییر یافته است. ۲. تحقیقات نشان داده است محکومانی که مدت حبس خود را گذرانده‌اند و به شغل خاصی پس از محکومیت مشغول شده‌اند، کمتر مرتکب جرم می‌شوند. از این باب وزارت کار و امور اجتماعی که متصدی امر اشتغال است، می‌تواند زمینه مناسب در این جهت را فراهم نماید.	۴	بند «د-۳» ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: وزارت کار و امور اجتماعی زمینه اشتغال زندانیان نیازمند را پس از آزادی فراهم نماید. آیین‌نامه‌های اجرایی بندهای «ب - ۲، ج و د» حداکثر ظرف مدت ۶ ماه پس از لازم‌الاجرا شدن برنامه توسط وزیر دادگستری و با همکاری وزارتخانه‌ها و نهادها ذیربط حسب مورد تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.	۴	۳. وزارت کار و امور اجتماعی زمینه اشتغال زندانیان نیازمند را پس از آزادی فراهم کند. آیین‌نامه‌های اجرایی بندهای این ماده حداکثر ظرف مدت ۶ ماه پس از تصویب این قانون به وسیله وزیر دادگستری و با همکاری وزارتخانه‌ها و نهادهای ذیربط حسب مورد تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>یکی از کارکردهای تأثیرگذار در امر پیشگیری از وقوع جرم، بررسی علمی علل ارتکاب جرائم می‌باشد، لذا بهترین نهادهایی که می‌توانند در این امر فعالیت کنند، نهادهای مرتبط با تشکیلات قضایی از جمله سازمان پزشکی قانونی، نیروی انتظامی و... می‌باشند.</p>	۱۷	<p>بند «ه» ماده (۱) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>سازمان پزشکی قانونی مکلف است ضمن انجام تحقیقات و بررسی‌های لازم علل و عوامل منجر به مصدومیت، تخلفات و مرگ‌های غیرطبیعی موارد ارجاعی را بررسی نموده و با توجه به نتایج حاصله برنامه‌ریزی و اقدام لازم به‌منظور آموزش و پرورش در جهت پیشگیری و کاهش جرائم تخلفات و آسیب‌های اجتماعی ناشی از آن انجام دهد مراکز پژوهشی مربوط، نیروی انتظامی و رسانه‌های ملی مکلف هستند در این خصوص همکاری و هماهنگی لازم را انجام دهند دولت مکلف است اعتبارات لازم برای اجرای مفاد این ماده را در غالب بودجه‌های سنواتی تأمین نماید</p> <p>ماده (۲) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>در اجرای سیاست‌های اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی قوه قضائیه مکلف است:</p>	۱۷	<p>(ه) سازمان پزشکی قانونی تحقیقات لازم برای بررسی عوامل منجر به مصدومیت و مرگ‌های غیرطبیعی در موارد ارجاعی را انجام می‌دهد و با توجه به نتایج به‌دست آمده، نسبت به برنامه‌ریزی و آموزش برای پیشگیری و کاهش جرائم، تخلفات و آسیب‌های اجتماعی ناشی از آنها اقدام می‌کند. مراکز پژوهشی مرتبط، نیروی انتظامی و رسانه ملی در این باره همکاری و هماهنگی لازم را به‌عمل می‌آورند.</p> <p>دولت مکلف است اعتبارات لازم برای اجرای مفاد این ماده را در قالب بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی کند.</p> <p>ماده (۷)</p> <p>در اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل‌وچهارم قانون اساسی قوه قضائیه مکلف است:</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
یکی از عواملی که باعث برقراری عدالت قضایی و باکیفیت‌تر شدن رسیدگی‌های قضایی می‌شود، تشکیل دادرها و دادگاه‌های تخصصی در موضوعات مختلف می‌باشد و به همین سبب در ماده پیشنهادی اختصاص محاکم ویژه به امور اقتصادی حذف به تمام امور تخصصی تعمیم‌یافته است.	۶۱	بند «الف» ماده (۲) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: نسبت به تشکیل دادرها و دادگاه‌های عمومی کیفری و حقوقی تخصصی در امور اقتصادی و رسیدگی با استفاده از مشاوران اقتصادی دارای تخصص‌های مربوط اقدام نماید.	۶۱	الف) نسبت به تشکیل دادرها و دادگاه‌های عمومی کیفری و حقوقی تخصصی در امور از قبیل امور اقتصادی اقدام نماید به‌نحوی که رسیدگی در این دادگاه‌ها با استفاده از مشاوران دارای تخصص‌های مرتبط انجام یابد.
	۱۱ و ۶	بند «ب» ماده (۲) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: ساختار و تشکیلات و ضوابط مناسب برای استفاده از داوری تخصصی در امور اقتصادی تهیه و نسبت به معرفی داوران متخصص و مورد اعتماد به بخش خصوصی و مراجع قضایی اقدام نماید.	۱۱ و ۶	ب) ساختار و تشکیلات و ضوابط مناسب برای استفاده از داوری تخصصی در امور اقتصادی را طراحی و نسبت به معرفی داوران متخصص و مورد اعتماد به بخش خصوصی و مراجع قضایی اقدام نماید.
ایجاد ساختار و تشکیلات منسجم برای استفاده از داوری تخصصی در امور اقتصادی و امثال آن می‌تواند تا حد زیادی از ورود بخشی از پرونده‌ها به دستگاه قضایی جلوگیری نماید مضافاً اینکه داوران تخصصی بهتر می‌توانند این سری از دعاوی را حل و فصل کنند..		ماده (۳) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: به‌منظور ارتقای کیفیت رسیدگی به پرونده‌ها اقدامات زیر انجام شود:		ماده (۸) به‌منظور ارتقای کیفیت رسیدگی به پرونده‌ها:

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>یکی از حوزه‌های مورد تأکید در سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری درخصوص بخش قضایی توجه ویژه به افزایش دقت، سرعت در رسیدگی به پرونده‌ها و آموزش عمومی بوده است که در این راستا بند مذکور پیشنهاد گردیده است.</p> <p>یکی از عواملی که به قضات در امر رسیدگی به پرونده‌ها کمک بسزایی می‌نماید بازوهای کارشناس از جمله، سازمان پزشکی قانونی، تشخیص هویت و.... می‌باشند که باید با توجه به نقششان تقویت شوند و این بند در راستای توانمندسازی این بازوهای کارشناسی تدوین شده است.</p>	۱	<p>بند «الف» ماده (۳) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: قوه قضائیه مکلف است تمهیدات لازم برای افزایش دقت، صحت و سرعت در رسیدگی به پرونده‌ها، جلوگیری از تشتت رویه‌های قضایی کاهش زمان دادرسی، استفاده از مجازات‌های اجتماعی و جایگزین زندان تخصصی کردن دادگاه‌ها و آموزش عمومی و اختصاص کارکنان را تهیه و اجرا نماید.</p> <p>بند «ب» ماده (۳) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: به منظور افزایش سرعت و دقت کشف جرائم سازمانی پزشکی قانونی کشور مکلف است با همکاری دادستانی کل کشور و نیروی انتظامی اقدامات لازم در جهت تقویت و انسجام گروه‌های بررسی صحنه جرم با بهره‌گیری از نیروهای متخصص، روش‌ها و تجهیزات روزآمد به عمل آورد. بودجه لازم در این خصوص در چارچوب بودجه‌های سنواتی منظور خواهد شد.</p>	۱	<p>الف) قوه قضائیه مکلف است تمهیدات لازم برای افزایش دقت، صحت و سرعت در رسیدگی به پرونده‌ها، جلوگیری از تشتت رویه‌های قضایی، کاهش زمان دادرسی، تخصصی کردن دادگاه‌ها و آموزش عمومی و اختصاص کارکنان را فراهم و اجرا نماید.</p> <p>ب) سازمان پزشکی قانونی کشور مکلف است به منظور افزایش سرعت و دقت در کشف جرائم، با همکاری دادستانی کل کشور و نیروی انتظامی اقدامات لازم را جهت تقویت و انسجام گروه‌های بررسی صحنه جرم با بهره‌گیری از نیروهای متخصص، روش‌ها و تجهیزات روزآمد به عمل آورد. بودجه لازم در این خصوص در چارچوب بودجه‌های سنواتی منظور خواهد شد.</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>۱. در حال حاضر مردم برای تقدیم دادخواست‌های خود به دیوان عدالت اداری مجبور هستند به دفتر دیوان عدالت اداری واقع در تهران مراجعه نمایند که این امر باعث اتلاف وقت بسیار و مشقت مراجعین می‌شود، لذا برای حل این مشکل در این ماده دفاتر استانی دیوان عدالت پیش‌بینی شده است.</p> <p>۲. شورای حل اختلاف دیوان عدالت اداری در قانون جدید حذف شده است</p>	۱	<p>بند «د» ماده (۳) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>دیوان عدالت اداری مکلف است نسبت به ایجاد دفاتر استانی و گسترش شوراهاى حل اختلاف تخصصی با همکاری مراجع قضایی ذیربط و دفاتر سازمان بازرسی کل کشور با هدف قضازدایی و ایجاد رضایتمندی مردم اقدام نماید. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف ۶ ماه از تصویب برنامه توسط دیوان عدالت اداری تهیه می‌شود و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد. دولت اعتبارات لازم برای اجرای مفاد این ماده را در قالب بودجه‌های سنواتی تأمین می‌نماید.</p>	۱	<p>ج) دیوان عدالت اداری مکلف است نسبت به ایجاد دفاتر استانی با همکاری مراجع قضایی ذیربط و دفاتر سازمان بازرسی کل کشور با هدف قضازدایی و ایجاد رضایتمندی مردم اقدام کند. آیین‌نامه اجرایی این بند ظرف ۶ ماه از تصویب برنامه توسط دیوان عدالت اداری تهیه و پس از تأیید رئیس قوه قضائیه به تصویب هیئت وزیران می‌رسد. دولت اعتبارات لازم برای اجرای مفاد این ماده را در قالب بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی می‌نماید.</p>
<p>۱. عصر کنونی را عصر ارتباطات نامیده‌اند. فناوری‌ها تمام زندگی انسان‌ها را تحت تأثیر قرار داده‌اند و این تحولات توانسته‌اند در بسیاری از موارد تحولات شگرفی را در زمینه‌های مختلف زندگی انسان ایجاد نمایند. یکی از این ابعاد، نظامات اداری و قضایی است. در سال‌های اخیر در جهت استفاده از این فناوری، قوه قضائیه تلاش‌های</p>	۱	<p>ماده (۵) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>به منظور افزایش سرعت و کارایی ارائه خدمات حقوقی و قضایی قوه قضائیه مکلف است اقدامات زیر را برای توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات انجام دهند.</p>	۱	<p>ماده (۹)</p> <p>به منظور افزایش سرعت و کارایی در ارائه خدمات حقوقی و قضایی، قوه قضائیه مکلف است اقدامات زیر را برای توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات انجام دهد:</p>

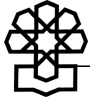
توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>گسترده انجام داده است اما نتوانسته به آن حد مطلوب برسد که در این ماده در جهت ارتقای استفاده از این فناوری موارد زیر پیشنهاد شده است.</p> <p>۲. در بندهای این ماده اصلاحات عبارتی صورت گرفته است.</p>	۴ و ۱	<p>بند «الف» ماده (۵) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>راه‌اندازی، گسترش و ارتقای سیستم‌های عملیاتی و اطلاعاتی به‌ویژه سیستم مدیریت پرونده قضایی - راه‌اندازی مرکز ملی داده‌های قوه قضائیه - اجرا و تکمیل سامانه مدیریت امنیت اطلاعات و عرضه خدمات قضایی الکترونیکی به مردم و نیز استفاده از فناوری اطلاعات در برقراری ارتباط بین مراجع قضایی و سایر نهادهای مرتبط مانند سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و نیروی انتظامی و نیز تأمین صد درصد زیرساخت‌های فنی لازم تا پایان برنامه پنجم.</p>	۴ و ۱	<p>الف) راه‌اندازی، گسترش و ارتقای سیستم‌های عملیاتی و اطلاعاتی به‌ویژه سیستم مدیریت پرونده‌های قضایی، راه‌اندازی مرکز ملی داده‌های قوه قضائیه، اجرا و تکمیل سامانه مدیریت امنیت اطلاعات، عرضه خدمات قضایی الکترونیک به مردم، استفاده از فناوری اطلاعات در برقراری ارتباط بین مراجع قضایی و سایر نهادهای مرتبط مانند سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و نیروی انتظامی و نیز تأمین صد درصد زیرساخت‌های فنی لازم تا پایان برنامه پنجم.</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>به علت ارتباط تنگاتنگ صدور اسناد جدید با حقوق مردم و اینکه در جریان تعویض اسناد رسمی احتمال اختلاف قضایی وجود دارد نمی‌توان اجرای این بند را به آیین‌نامه محول کرد، لذا آیین‌نامه اجرایی مندرج در پیشنهاد قوه قضائیه حذف شد.</p>	۴ و ۱	<p>بند «ج» ماده (۵) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: افزایش میزان پوشش کاداستر شهری و غیرشهری به ۱۰۰ درصد تا پایان برنامه پنجم توسعه</p>	۴ و ۱	<p>ب) افزایش میزان پوشش کاداستر شهری و غیرشهری به صد در صد تا پایان برنامه پنجم توسعه و حداقل سالیانه بیست درصد.</p>
	۶ و ۱۱	<p>بند «د» ماده (۵) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور اجازه داده می‌شود به منظور ارتقای امنیت اسناد و مالکیت، تقلیل پرونده‌های مرتبط با اسناد در محاکم قضایی، رقومی نمودن ارقام اطلاعات سند و اجرایی نمودن ثبت نوین استفاده از فناوری اطلاعات نسبت به تعویض اسناد مالکیت اقدام کند.</p>	۶ و ۱۱	<p>ج) سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به منظور ارتقای ضریب امنیت در اسناد مالکیت، کاهش پرونده‌های مرتبط با اسناد در محاکم قضایی، رقومی نمودن ارقام اطلاعاتی سند و اجرایی نمودن ثبت نوین با استفاده از فناوری اطلاعات، نسبت به تعویض اسناد مالکیت اقدام کند.</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
ماده (۱۳۱) قانون برنامه چهارم: «به قوه قضائیه اجازه داده می‌شود: الف) براساس آیین‌نامه‌ای که توسط وزیر دادگستری با همکاری دادستانی کل کشور و سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تأیید رئیس قوه قضائیه می‌رسد، اسناد و اوراق پرونده‌های قضایی که نگهداری سوابق آنها ضروری می‌باشد را با استفاده از فناوری‌های اطلاعاتی روز، به اسناد الکترونیکی تبدیل و سپس نسبت به امحای آنها اقدام نماید مشروط بر آن که حداقل سی سال از مدت بایگانی قطعی آنها گذشته باشد. اطلاعات و اسناد تبدیلی در کلیه مراجع قضایی و اداری سندیت داشته و قابل استناد خواهد بود. اصل پرونده‌های مهم و ملی که جنبه سندیت تاریخی دارد، توسط سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران حفظ و نگهداری خواهد شد.»	۱۷	بند «ه» ماده (۵) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: ایجاد نظام نظارت الکترونیک سازمان بازرسی کل کشور برای دوره برنامه پنجم توسعه تنفیذ می‌گردد.	۱۷	د) درخصوص ایجاد نظام نظارت الکترونیک سازمان بازرسی کل کشور برای دوره برنامه پنجم توسعه تنفیذ می‌گردد.
	۱۷	بند «و» ماده (۵) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: بند «الف» ماده (۱۳۱) قانون برنامه چهارم توسعه کشور برای دوره برنامه پنجم توسعه تنفیذ می‌گردد.	۱۷	ه) بند «الف» ماده (۱۳۱) قانون برنامه چهارم توسعه کشور برای دوره برنامه پنجم توسعه تنفیذ می‌گردد.

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
	۱۷	بند «ز» ماده (۵) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: فراهم آوردن تمهیدات لازم به منظور ارتقای سطح استفاده از ظرفیت‌های وزارت دادگستری	۱۷	(و) فراهم آوردن تمهیدات لازم به منظور ارتقای سطح استفاده از ظرفیت‌های وزارت دادگستری.
	۱۲	ماده (۶) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: در راستای توسعه دسترسی جامعه به عدالت قضایی و حفظ شأن و منزلت مراجعان و کارکنان اقدامات زیر انجام شود:	۱۲	ماده (۱۰) در راستای توسعه دسترسی جامعه به عدالت قضایی و حفظ شأن و منزلت مراجعان و کارکنان قوه قضائیه:
	۱۲	بند «الف» ماده (۶) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: قوه قضائیه مکلف است نسبت به احداث بازسازی و توسعه فضاهای فیزیکی قوه قضائیه و سازمان‌های تابعه شامل ساختمان‌های ستادی، دادگستری‌ها، زندان‌ها، بازداشتگاه‌ها و کانون اصلاح و تربیت در مناطق مورد نیاز شوراهای حل اختلاف به‌ویژه در مناطق روستایی و دورافتاده، واحدهای	۱۲	الف) قوه قضائیه مکلف است نسبت به احداث، بازسازی و توسعه فضاهای فیزیکی قوه قضائیه و سازمان‌های تابعه از جمله ساختمان‌های ستادی، دادسراها، دادگستری‌ها، زندان‌ها، بازداشتگاه‌ها، کانون‌های اصلاح و تربیت در مناطق مورد نیاز، شوراهای حل اختلاف به‌ویژه در مناطق روستایی و دورافتاده، واحدهای
	۴ و ۱	در مناطق روستایی و دورافتاده، واحدهای	۴ و ۱	ثبتي، واحدهای پزشکی قانونی، ادارات

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
این بند در راستای توسعه دسترسی به عدالت قضایی مطابق منویات رهبر معظم انقلاب، تسهیل برخورداری مردم از معاضدت قضایی تدوین شده است.	۱	ثبتی، واحدهای پزشکی قانونی، ادارات سازمان بازرسی کل کشور و سازمان قضایی نیروهای مسلح با رعایت استانداردهای لازم اقدام نماید. بند «ب» ماده (۶) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: قوه قضائیه به منظور تسهیل احقاق حقوق افراد نیازمند در پرونده‌های قضایی تمهید سازوکار مناسب برای استفاده این افراد از وکلا، مشاوران حقوقی و کارشناسان را علاوه بر استفاده از ظرفیت‌های وکالت تسخیری فراهم نماید.	۱	سازمان بازرسی کل کشور و سازمان قضایی نیروهای مسلح با رعایت استانداردهای لازم اقدام کند. ب) قوه قضائیه مکلف است به منظور تسهیل در احقاق حقوق افراد نیازمند در پرونده‌های قضایی، سازوکار مناسب برای استفاده این افراد از وکلا، مشاوران حقوقی و کارشناسان را علاوه بر استفاده از ظرفیت‌های وکالت تسخیری فراهم نماید.
	۱۲	بند «ج» ماده (۶) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: به قوه قضائیه اجازه داده می‌شود: جهت ساماندهی امور رفاهی کارکنان اداری نسبت به تشکیل و تأسیس صندوق امور رفاهی کارکنان اقدام نماید حداکثر ۵ درصد حقوق و	۱۲	ج) به قوه قضائیه اجازه داده می‌شود جهت ساماندهی امور رفاهی کارکنان اداری، نسبت به تأسیس صندوق امور رفاهی کارکنان اقدام کند به گونه‌ای که حداکثر ۵ درصد حقوق و مزایای ماهیانه قضات و کارکنان اداری حسب درخواست

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
	۱۲	<p>مزایای ماهیانه قضات و کارکنان اداری حساب صندوق واریزی می‌شود و دولت مکلف است اعتباری به همین میزان در بودجه سالیانه قوه قضائیه منظور کند تا به حساب صندوق واریز گردد. چگونگی اداره صندوق، بازپرداخت سهم‌الشرکه قضات و کارکنان اداری و اساس‌نامه صندوق به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p> <p>بند «د» ماده (۶) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>در راستای توسعه دسترسی جامعه به عدالت قضایی و حفظ شأن و منزلت مراجعان و کارکنان و بهبود خدمات‌رسانی به مردم، قوه قضائیه و سازمان‌های وابسته به آن مکلفند نسبت به استانداردهای فیزیکی واحدهای سازمانی قوه قضائیه و سازمان‌های وابسته در سال اول برنامه اقدام نماید، دولت و شهرداری‌ها مکلف هستند فضاهای مناسب مورد نیاز قوه قضائیه و سازمان‌های وابسته را در طرح‌های جامع و هادی‌شهرها منظور نمایند.</p>	۱۲	<p>ایشان به حساب صندوق واریز شود. دولت مکلف است اعتباری به همین میزان در بودجه سالیانه قوه قضائیه منظور کند تا به حساب صندوق واریز گردد. چگونگی اداره صندوق، بازپرداخت سهم‌الشرکه قضات و کارکنان اداری و اساس‌نامه صندوق به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p> <p>د) قوه قضائیه و سازمان‌های وابسته به آن مکلفند در راستای توسعه دسترسی جامعه به عدالت قضایی و حفظ شأن و منزلت مراجعان و کارکنان و بهبود خدمات‌رسانی به مردم نسبت به استانداردهای فیزیکی واحدهای سازمانی قوه قضائیه و سازمان‌های وابسته در سال اول برنامه اقدام کنند. دولت و شهرداری‌ها مکلفند فضاهای مناسب مورد نیاز قوه قضائیه و سازمان‌های وابسته را در طرح‌های جامع و هادی‌شهرها منظور نمایند.</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
	۱	بند «ه» ماده (۶) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: به منظور ارتقای کیفیت و افزایش دقت، سرعت و رضایتمندی مردم بررسی پرونده‌های اجرایی سازمان ثبت مکلف است نسبت به افزایش دواير اجرای اسناد در مراکز استان‌ها اقدام نماید، دولت موظف است ۱۰ درصد از درآمدهای وصولی اجرا را جهت تجهیزات و امکانات لازم برای تسريع در اجرای مفاد اسناد رسمی و سایر هزینه‌های ضروری منظور نماید.	۱	ه) سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است به منظور ارتقای کیفیت و افزایش دقت، سرعت و همچنین رضایتمندی مردم از روند پرونده‌های اجرایی، نسبت به افزایش دواير اجرای اسناد در مراکز استان‌ها اقدام کند. دولت موظف است ده درصد از درآمدهای وصولی اجرا را جهت تجهیزات و امکانات لازم برای تسريع در اجرای مفاد اسناد رسمی و سایر هزینه‌های ضروری منظور کند.
یکی از راه‌های افزایش امنیت حقوقی و کاهش پرونده‌های ورودی به دستگاه قضایی گسترش ثبت معاملات به‌طور رسمی است. برای اینکه گسترش ثبت معاملات به‌نحو رسمی به این هدف خود برسد لازم است اجرای ثبت با کمال دقت و سرعت نسبت به اجرای مفاد اسناد رسمی اقدام کند که این امر مستلزم گسترش دواير اجرای ثبت و تجهیز آنهاست. لذا این ماده در این راستا تدوین شده است.	۱ و ۱۵	ماده (۷) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: در راستای کارآمدسازی ساختار قضایی و اداری و اصلاح و تنقیح قوانین و رفع خلأهای قانونی مربوط به امور قضایی و نیز اهتمام در اصلاح امور زندان‌ها و زندانیان قوه قضائیه مکلف است:	۱ و ۱۵	ماده (۱۱) در راستای کارآمدسازی ساختار قضایی و اداری و رفع خلأهای قانونی مربوط به امور قضایی و نیز اهتمام در اصلاح امور زندان‌ها و زندانیان قوه قضائیه مکلف است:

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
	۱۵	<p>بند «الف» ماده (۷) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>در تدوین و اصلاح قوانین مربوط، همچنین در سیاست‌های کیفری، تدابیر لازم را برای استفاده تأثیرگذار از مجازات زندان با رویکرد حبس‌زدایی به‌عمل آورد و در این خصوص دولت مکلف است حسب مورد همکاری‌های لازم را معمول دارد.</p>	۱۵	<p>الف) در تدوین و اصلاح قوانین مرتبط و سیاست‌های کیفری، تدابیر لازم را برای استفاده تأثیرگذار از مجازات حبس به‌عمل آورد و در این خصوص دولت مکلف است حسب مورد همکاری‌های لازم را معمول دارد.</p>
	۸	<p>بند «د» ماده (۷) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>با همکاری سایر قوا و شورای نگهبان، ترتیبی اتخاذ کنند که تا پایان برنامه پنجم، تمام قوانین مربوط به قبل از انقلاب اسلامی را از جهت</p>	۸	<p>ب) با همکاری سایر قوا و شورای نگهبان، ترتیبی اتخاذ کند که تا پایان برنامه پنجم، تمام قوانین قضایی مربوط به قبل از انقلاب اسلامی را از جهت عدم مغایرت با موازین شرع و قانون اساسی با رویکرد</p>
	۱۵	<p>عدم مغایرت با موازین شرعی و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران با رویکرد روزآمدسازی آنها بررسی و در صورت نیاز به اصلاح، متن اصلاحی جهت سیر مراحل قانونی به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.</p>	۱۵	<p>روزآمدسازی آنها بررسی و در صورت نیاز به اصلاح، متن اصلاحی را جهت سیر مراحل قانونی به مراجع ذیصلاح تقدیم کند.</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
از عبارت « نیازهای قوه قضائیه.....» جایگزین عبارت آخر بند «الف» ماده (۸) پیشنهادی قوه قضائیه شده است. علت این جایگزینی تبیین رویکردهای اساسی طراحی این نظام بوده است.	۱۰	ماده (۸) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: قوه قضائیه مکلف است: بند «الف» ماده (۸) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: به منظور استفاده از نخبگان حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها و سایر مراکز علمی در منصب قضا و توانمندسازی منابع انسانی و ارتقای سطح علمی آموزشی و پژوهشی متناسب با تغییر قوانین و مقررات نظام جامع جذب و آموزش را تهیه و تدوین نماید.	۱۰	ماده (۱۲) قوه قضائیه مکلف است به منظور استفاده از نخبگان حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها و سایر مراکز علمی مرتبط در منصب قضا و در راستای ارتقای منابع انسانی و افزایش سطح علمی، آموزشی و پژوهشی متناسب با نیازهای قوه قضائیه، نظام جامع جذب و آموزش قضات را با رویکرد تعمیق آموزش‌های کاربردی، استفاده از قضات با تجربه در آموزش، ایجاد سرفصل و رشته‌های جدید دانشگاهی از طریق ارتقای دانشکده علوم قضایی به دانشگاه با محوریت جذب طلاب سطح (۲) حوزه‌های علمیه و فارغ‌التحصیلان مقطع کارشناسی رشته حقوق به نحوی که حداقل نیمی از ظرفیت به طلاب سطح (۲) حوزه علمیه اختصاص یابد را با ارائه پیشنهادات به مراجع مربوط، طراحی و اجرا کند.

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
این ماده در راستای حمایت از حقوق شهروندی و جلوگیری از تضعیف نظام به بهانه نقض حقوق بشر تدوین شده است.	۳۸ و ۴۰	<p>متناظر ندارد</p> <p>ماده (۹) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: دولت مکلف است: الف) در اجرای تکالیف و احکام مندرج در این فصل به تناسب بودجه‌های لازم اعم از بودجه‌های متداول و یا جهشی را به صورت سالیانه در لایحه بودجه منظور نماید تا قوه قضائیه در طول مدت بتواند به تکالیف تعیین شده اقدام نماید.</p>	۳۸ و ۴۰	<p>ماده (۱۳) در راستای تحقق بندهای «۳۸» و «۴۰» سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه، ستاد حقوق بشر اسلامی قوه قضائیه موظف است سازوکارهای لازم جهت ارتقای سطح فعالیت‌های خویش را ارائه نماید به گونه‌ای که با همکاری سازمان‌های مردم‌نهاد، در سطح داخلی زمینه صیانت از حقوق شهروندی را فراهم آورد و در سطح بین‌المللی نظام اسلامی را به‌عنوان پیشتاز در دفاع از حقوق بشر اسلامی معرفی کند.</p> <p>ماده (۱۴) دولت مکلف است: الف) در اجرای تکالیف و احکام مندرج در این فصل به تناسب بودجه‌های لازم اعم از بودجه‌های متداول و یا جهشی را به صورت سالیانه در لایحه بودجه منظور نماید.</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>دلیل حذف ماده از پیشنهادات مخالفت آن با اصل هشتادوپنجم قانون اساسی است. به‌علاوه قواعد وضع قانون در قانون اساسی و آیین‌نامه داخلی مجلس آمده است و تنقیح قوانین نیز قانون خاص دارد و از سوی دیگر ضوابط تفسیر نیز به‌طور پراکنده در قوانین آمده است.</p> <p>دلیل حذف بند از پیشنهادات: ۱. قانون آیین دادرسی کیفری و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری اخیراً به تصویب رسیده‌اند و آیین دادرسی مدنی نیز مشکل خاصی ندارد.</p>		<p>ب) متناسب با فعالیت‌ها و گستره سازمانی زیرمجموعه قوه قضائیه درصد مناسبی از کل اعتبارات مربوط به امور پژوهشی را به آن قوه تخصیص دهد.</p> <p>ماده (۱۸۷) پیشنهادی قوه مجریه: قواعد و ضوابط «وضع، تفسیر و تنقیح قوانین و مقررات» به‌نحوی که نظام وضع قوانین جامع و الحاق و تعیین محل مناسب احکام اصلاحی، الحاقی و مخصوص قوانین در قانون جامع عملی و مشخص گردد و نیز شاخص‌های ارزیابی تأثیرات اجرای قوانین و مقررات به تصویب نمایندگان دولت، قوه قضائیه و هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی می‌رسد.</p> <p>بند «ب» ماده (۱۸۸) لایحه پیشنهادی دولت: آیین دادرسی جامع و عادلانه، پایدار و تخصصی نمودن محاکم مبتنی‌بر استفاده از فناوری‌های نوین، به‌ویژه فناوری اطلاعات و</p>		<p>ب) متناسب با فعالیت‌ها و گستره سازمانی زیرمجموعه قوه قضائیه، درصد مناسبی از کل اعتبارات مربوط به امور پژوهشی را به آن قوه تخصیص دهد.</p>

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>۲. استفاده از فناوری اطلاعات در مواد (۳) و (۹) مواد پیشنهادی آمده است.</p> <p>دلیل حذف بند از پیشنهادات: ۱. در بند «ب-۳» ماده (۱) پیشنهادی لایحه قوه قضائیه به نحو عام مقرر شده است کلیه عقود و قراردادها (حتی معاملات مختصر و روزانه مردم) به صورت رسمی تنظیم شوند درحالی که ضرورت این حکم و نیز امکان عملی کردن این حکم فراهم نمی باشد.</p> <p>۲. کانون سر دفتران نهادی صنفی و خصوصی است و از این رو الزام چنین نهادی به پرداخت حقوق دولتی (حق الثبت) از جانب اشخاص بی بضاعت غیرقابل قبول است</p> <p>۳. تمهیدات مورد اشاره در این ماده از لایحه در ماده (۳) پیش‌بینی گردیده است.</p>		<p>قوانین ماهوی لازم با تأکید بر ثبات آن حداکثر تا پایان سال دوم برنامه برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارائه شود.</p> <p>بند «ب-۳» ماده (۱) پیشنهادی لایحه قوه قضائیه:</p> <p>قوه قضائیه مکلف است تمهیداتی فراهم نماید تا تمامی عقود و قراردادها از قبیل بیع معاوضه اجاره، وکالت، صلح، هبه، شرکت، مضاربه، وصیت، وقف و حبس به صورت رسمی تنظیم شود و به منظور تحقق این امر در مورد مزایای تنظیم اسناد رسمی اطلاع‌رسانی جامعی انجام دهد. لازم است از طریق کانون‌های سردفتران هزینه‌های ثبتی برای اشخاص بی بضاعت حذف و یا پایین‌تر از تعرفه قانونی در نظر گرفته شود. آیین‌نامه اجرای این بند توسط سازمان ثبت اسناد و املاک تهیه و به تصویب رئیس قوه قضائیه می‌رسد.</p>		

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>از آنجا که مفاد این بند از وظایف قوه قضائیه نیست، بلکه از وظایف نهادهای دیگری چون وزارت امور اقتصاد و دارایی، وزارت بازرگانی، معاونت اقتصادی وزارت امور خارجه محسوب می‌شود این بند حذف گردید.</p> <p>این موضوع در قانون جدید آیین دادرسی دیوان عدالت اداری پیش‌بینی شده است فلذا حذف گردید.</p>		<p>بند «ج» ماده (۲) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: با همکاری وزارت امور خارجه و وزارت امور اقتصادی و دارایی نسبت به ایجاد تشکیلات لازم برای ارائه مشاوره، راهنمایی و معاضدت حقوقی به سرمایه‌گذاران به‌ویژه سرمایه‌گذاران خارجی با استفاده از ظرفیت‌های بخش غیردولتی اقدام نماید.</p> <p>بند «ج» ماده (۳) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: دیوان عدالت اداری مکلف است از طریق تقویت کمیسیون‌های تخصصی و تحکیم و توسعه مشاوران ماده (۹) قانون دیوان عدالت اداری و برگزاری دوره‌های آموزش و علمی تخصصی قضات ضمن افزایش تعامل با وزارتخانه‌ها و دانشگاه‌ها و نهادهای دولتی نسبت به توانمندسازی دیوان عدالت اداری در جهت اشراف به موضوعات تخصصی مورد شکایت، افزایش دقت و سرعت رسیدگی به پرونده‌ها و</p>		

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
این ماده ماهیت برنامه‌ای ندارد فلذا حذف گردید.		<p>کاهش زمان دادرسی برنامه‌ریزی نماید. تمامی دستگاه‌های دولتی و عمومی موظف به همکاری با دیوان عدالت اداری هستند. دولت مکلف است بودجه لازم برای تحقق این بند را در قالب بودجه‌های سنواتی تأمین نماید.</p> <p>ماده (۴) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>سازمان بازرسی کل کشور مکلف است با همکاری دیوان عدالت اداری و سایر مراجع قضایی و دیوان محاسبات کشور نسبت به آسیب‌شناسی نقض قوانین و مقررات و صدور آیین‌نامه‌ها، بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و مصوبات مغایر با قانون و شرع ازسوی مراجع دولتی و عمومی غیردولتی و برای پرونده‌های مختومه راهکارهای مناسب برای پیشگیری و کاهش پرونده‌های مربوطه را ارائه نمایند.</p>		

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>در قوانین آیین دادرسی این موارد پیش‌بینی شده است مضافاً اینکه در ماده (۹) استفاده از فناوری اطلاعات تأکید شده است فلذا حذف گردید.</p> <p>زیرا وظیفه ایجاد این پایگاه در اختیار اداره تنقیح قوانین (براساس قانون تنقیح قوانین) می‌باشد فلذا حذف گردید.</p>		<p>بند «ب» ماده (۵) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>توسعه سطح استفاده از فناوری اطلاعات و ارتباطات در جهت ارائه خدمات و اطلاعات قضایی، ثبتی، پزشکی قانونی، زندانبانی، نظارت، بازرسی و سایر خدمات در چارچوب وظایف هر دستگاه و در دادرسی‌ها از قبیل ارائه دادخواست، شکوائیه، ابلاغ، احضار، رسیدگی الکترونیکی، ارائه لوایح، مشاوره و استماع اظهارات گواهان، براساس قوانین و مقررات با همکاری سایر دستگاه‌های اجرایی ذیربط.</p> <p>بند «ب» ماده (۷) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه:</p> <p>با همکاری قوای دیگر، پایگاه ملی قوانین و مقررات را حداکثر ظرف مدت یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن برنامه، ایجاد و آیین‌نامه اجرایی اداره آن را تهیه و ابلاغ نماید.</p>		

توضیحات	شماره بند سیاست‌های کلی	متن متناظر از لایحه	شماره بند سیاست‌های کلی	احکام پیشنهادی
<p>این ماده ماهیت برنامه‌ای ندارد و بلکه در حد یک دستور اداری است فلذا حذف گردید.</p> <p>احداث و توسعه و تجهیز مراکز تحقیقاتی حوزوی و دانشگاهی متولی خاص دارد و خارج از وظایف قوه قضائیه است فلذا حذف گردید.</p>		<p>بند «ج» ماده (۷) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: با استفاده از ظرفیت سایر دستگاه‌ها سازوکارها و شاخص‌های ارزیابی تأثیرات اجرای قوانین و مقررات مربوط به قوه قضائیه را حداکثر ظرف مدت یک سال پس از لازم‌الاجرا شدن برنامه، تهیه و ابلاغ نماید.</p> <p>بند «ب» ماده (۸) لایحه پیشنهادی قوه قضائیه: به‌منظور تأمین منابع انسانی متخصص و استفاده از نخبگان حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها در رشته‌های مختلف مورد نیاز و نیز انجام پژوهش‌های لازم نسبت به جذب، احداث توسعه و تجهیز مراکز آموزشی و تحقیقاتی حوزوی و دانشگاهی اقدام نماید.</p>		

شماره مسلسل: ۱۰۲۶۳

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: بررسی لایحه برنامه پنجم توسعه (۱۶)، فصل هشتم - حقوقی قضایی

نام دفتر: مطالعات حقوقی

مدیر مطالعه: محمد سرگزی

تهیه و تدوین کنندگان: محمد سرگزی، مهدی عبدالملکی، احمد حکیم‌جوادی، علیرضا

عالی‌پناه، محمود رضائی، حامد ناظمی، محمد بهادری، اکبر طلائی

ناظر علمی: جلیل محبی

همکاران خارج از مرکز: محمود تفکریان، مرتضی نکائی، حمیدرضا آدابی

متقاضی: کمیسیون قضایی و حقوقی

ویراستار تخصصی: احمد حکیم‌جوادی

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۸۹/۳/۱۲